

DOI: <https://doi.org/10.32782/2521-666X/2025-89-3>
УДК 330.322:004:338.2(477)

Маруда А.В.

аспірант,

Класичний приватний університет

Трохимець О.І.

доктор економічних наук, професор,

професор кафедри фінансів, банківської справи,

страхування та маркетингу,

Класичний приватний університет

Коренюк Л.В.

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри фінансів, обліку та психології,

Державний університет науки і технологій

Maruda Andrii, Trokhymets Olena

Classic Private University

Korenyuk Liudmyla

Psychology State University of Science and Technology

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО СТРАТЕГІЇ КАПІТАЛІЗАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

INNOVATIVE APPROACHES TO THE CAPITALIZATION STRATEGY IN THE CONTEXT OF THE DIGITAL ECONOMY OF UKRAINE

Стаття досліджує ключові аспекти розвитку цифрової економіки України, зокрема роль IT-сектору, інноваційні стратегії капіталізації та вплив цифрової трансформації на економічне зростання. Автори аналізують досягнення українського IT-сектору. Особливу увагу приділено державним ініціативам, таким як створення Міністерства цифрової трансформації, програми «Дія» та «Дія Сіті», які сприяють розвитку електронного урядування та цифрових послуг. У статті розглядаються інноваційні підходи до капіталізації, включаючи використання блокчейн-технологій, децентралізованих фінансів (DeFi), венчурного капіталу та ангельських інвестицій. Автори підкреслюють важливість міжнародного партнерства, прямих іноземних інвестицій та державно-приватного партнерства для забезпечення стійкого розвитку цифрової економіки. Також у статті висвітлюються виклики, з якими стикається Україна, такі як недостатні інвестиції, відтік кваліфікованих кадрів, кіберзагрози та застаріла інфраструктура. На основі аналізу запропоновано рекомендації для українських підприємств та політиків щодо впровадження ефективних стратегій капіталізації, інтеграції передових технологій та створення сприятливого середовища для інновацій. Стаття підкреслює, що цифрова економіка є ключовим драйвером економічного зростання України, і пропонує шляхи для подальшого розвитку цього сектору в умовах глобальних викликів.

Ключові слова: цифрова економіка, інноваційні стратегії, IT-сектор, блокчейн, децентралізовані фінанси, венчурний капітал, державно-приватне партнерство.

The article provides a comprehensive analysis of the development of Ukraine's digital economy, emphasizing the critical role of the IT sector, innovative capitalization strategies, and the transformative impact of digital technologies on economic growth. The authors highlight the significant achievements of the Ukrainian IT sector. This growth is supported by a robust educational system producing skilled IT professionals and government initiatives such as the Ministry of Digital Transformation, the "Diia" project, which have revolutionized e-governance and digital public services. The article delves into innovative capitalization strategies, including the adoption of blockchain technologies, decentralized finance (DeFi), venture capital, and angel investments, which are reshaping investment landscapes and enabling rapid scaling of digital businesses. The authors also explore the role of international partnerships and foreign direct investments (FDI) in fostering Ukraine's digital economy, particularly through collaborations with global tech giants and initiatives like the EU's €50 billion Ukraine Facility program. Despite these advancements, the article identifies several challenges, including insufficient investment in digital infrastructure, brain drain, cybersecurity threats, and regulatory uncertainties. To address these issues, the authors propose a multifaceted approach, including enhancing digital literacy, modernizing educational institutions, and fostering a competitive innovation culture. The article concludes by emphasizing the importance of balancing innovation with risk mitigation to ensure sustainable growth in Ukraine's digital economy. By leveraging its strengths in IT and digital services, Ukraine is well-positioned to become a leading digital hub in Eastern Europe, driving economic resilience and global competitiveness. Additionally, the article

underscores the potential of emerging technologies like artificial intelligence (AI) and the Internet of Things (IoT) to further accelerate digital transformation. The authors call for increased collaboration between the public and private sectors to create a supportive ecosystem for startups and scale-ups, ensuring that Ukraine remains at the forefront of the global digital economy.

Keywords: digital economy, IT sector, blockchain, decentralized finance, venture capital, public-private partnership, digital transformation, artificial intelligence, Internet of Things.

Постановка проблеми. Україна стикається з необхідністю трансформації традиційних економічних моделей для забезпечення конкурентоспроможності у цифровій економіці. Основні виклики включають недостатні інвестиції, відставання інфраструктури, брак кваліфікованих кадрів та кіберзагрози. Наукова проблема полягає у визначенні ефективних стратегій капіталізації, таких як використання блокчейну, децентралізованих фінансів (DeFi) та венчурного капіталу. Практичне завдання — розробити механізми для масштабування бізнесу, залучення інвестицій та інтеграції у глобальну цифрову екосистему. Вирішення цих завдань дозволить Україні стати провідним цифровим хабом у регіоні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню інноваційних підходів до стратегій капіталізації та розвитку цифрової економіки присвячено праці таких авторів, як Кортес Дж., Родрігез Ф. [1], які дослідили вплив цифрових технологій на економічне зростання Коваленко С.І. [2] проаналізували потенціал блокчейн-технологій для трансформації фінансових систем Лук'яненко Д.І., Лук'яненко О.О., Дорошенко О.М. [3].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. У статті акцентується увага на нерозглянутих питаннях інноваційних стратегій капіталізації, зокрема на недостатньому впровадженні блокчейн-технологій, децентралізованих фінансів (DeFi) та токенизації активів в рамках цифрової економіки України. Також зазначається, що відсутній комплексний підхід до інтеграції цих інструментів у державні та приватні ініціативи для забезпечення стійкого розвитку.

Мета статті полягає у дослідженні інноваційних підходів до стратегій капіталізації в умовах цифрової економіки України та у визначенні ефективних механізмів їх впровадження для забезпечення стійкого економічного зростання. Автор ставить завдання проаналізувати сучасні виклики та запропонувати рекомендації для розвитку цифрового сектору.

Виклад основного матеріалу. Цифрова економіка України продемонструвала неабияку стійкість і зростання, ставши ключовим рушієм економічного ландшафту країни, незважаючи на поточні виклики. Станом на 2025 рік ІТ-сектор стоїть на передовій цієї цифрової революції, а його експорт сягає майже 7 мільярдів доларів США щорічно, що становить 4,9% ВВП України. Такому зростанню сприяє потужна система освіти, яка готує кваліфікованих

ІТ-спеціалістів, а також державна політика, що сприяє розвитку інновацій. У 2022 році експорт ІТ зріс на 16% у річному вимірі, що свідчить про стійкість цього сектору [4]. До ключових секторів, що сприяють зростанню цифрової економіки, належать інформаційні технології, FinTech, торгівля та цифрові послуги. Міцний фундамент країни в галузі інформаційно-комунікаційних технологій (ІСТ) залучив інвестиції від світових технологічних гігантів, таких як Google та Samsung. Крім того, українські ініціативи з цифрової трансформації, такі як додатки «Дія» та «Дія Сіті», здійснили революцію в електронному врядуванні та державних послугах, позиціонуючи країну як важливий цифровий хаб у Східній Європі. Стратегії капіталізації відіграють вирішальну роль у сприянні цьому цифровому зростанню. Український уряд впроваджує інноваційні підходи, включаючи створення Міністерства цифрової трансформації та впровадження «Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України». Ці ініціативи спрямовані на посилення цифрових прав, покращення доступу до технологій та створення сприятливого середовища для цифрового бізнесу. Однак залишаються проблеми з дотриманням світових стандартів, що вказує на необхідність подальших інвестицій та розвитку цифрового сектору (табл 1).

Вплив цих стратегій капіталізації проявляється у прогнозах зростання та все більшій інтеграції цифрових рішень у різних секторах. Враховуючи прогнози, що 70% створеної вартості в найближчому майбутньому буде базуватися на цифрових продуктах, зосередженість України на цифровій трансформації є своєчасною. Амбітні цілі уряду до 2030 року, включаючи збільшення внеску ІТ-сектору у ВВП та забезпечення широкого доступу до високошвидкісного інтернету, підкреслюють важливість інноваційних підходів до капіталізації у формуванні цифрового майбутнього України [5].

Традиційні стратегії капіталізації в цифровій економіці України насамперед зосереджені на використанні

Таблиця 1

Цілі розвитку цифрової економіки до 2025 року

Ціль цифрової економіки до 2025 року	Мета
Частка ІТ-сектора у ВВП	10%
Впровадження електронних державних послуг	100%
Населення з доступом до високошвидкісного інтернету	95%

Джерело: побудовано автором з використанням [5]

інформаційно-комунікаційних технологій (ICT) у різних секторах, таких як торгівля, фінанси та послуги. Ці підходи спираються на наявність кваліфікованого персоналу, відповідної інфраструктури та доступу споживачів до технологій. Однак ці стратегії стикаються зі значними обмеженнями в цифровому ландшафті України, що швидко розвивається.

Одним із головних обмежень є недостатній рівень інвестицій у технологічний потенціал. Незважаючи на зростаючий попит на цифрові рішення, поточний рівень інвестицій є недостатнім для прориву в цифровій економіці України. Це ускладнюється застарілими економічними моделями, заснованими на соціалістичних принципах, які намагаються адаптуватися до темпів глобальної цифровізації (табл 2).

Ще одним критичним обмеженням є відсутність повних та актуальних статистичних даних про використання інтернету та цифрової інфраструктури. Цей дефіцит даних ускладнює точну оцінку ефективності стратегій капіталізації та перешкоджає прийняттю обґрунтованих рішень. Крім того, швидкий розвиток цифрових технологій випереджає здатність традиційних стратегій до адаптації, створюючи невідповідність між поточними підходами та потребами цифрової економіки.

Обмеженість традиційних стратегій ще більше посилюється постійним відтікком мізків в ІТ-секторі. Багато кваліфікованих фахівців переходять на роботу в іноземні компанії, які пропонують кращі зарплати, що призводить до дефіциту талантів у місцевій цифровій економіці. Крім того, система освіти не встигає за вимогами цифрової епохи, їй бракує сучасних методів навчання та фокусу на розвитку ключових цифрових компетенцій. Протягом наступного десятиліття 70% вартості буде створено завдяки цифровим продуктам, що вказує на критичну важливість інноваційних підходів [5].

З огляду на ці обмеження, інноваційні підходи до капіталізації є необхідними для цифрової економіки України у 2025 році. Цифровий сектор забезпечує економічну стійкість та стабільні податкові надходження, особливо під час криз, про що свідчить зростання української ІТ-індустрії на тлі поточних викликів. Щоб скористатися цим потенціалом, Україні необхідно інвестувати в передові ICT, вдоскона-

лювати навчальні заклади, щоб випускати готових до роботи з цифровими технологіями випускників, а також розвивати культуру конкурентоспроможних інновацій.

Інноваційні підходи мають бути спрямовані на якісну реструктуризацію економічної системи, узгодження з глобальними тенденціями цифровізації та вирішення локальних викликів. Це включає розробку нових принципів фінансування під впливом нових технологій, таких як криптовалюти та FinTech, які змінюють інвестиційні стратегії та вимірювання вартості. Застосовуючи ці інноваційні стратегії капіталізації, Україна може краще позиціонувати себе для конкуренції в глобальній цифровій економіці та стимулювати стале зростання своїх цифрових секторів. Ми вважаємо, що у 2025 році венчурні та ангельські інвестори відіграватимуть ключову роль у фінансуванні та підтримці українських цифрових стартапів, стимулюючи інновації та економічне зростання, незважаючи на поточні виклики. Ці інвестори надають критично важливе фінансування на ранніх стадіях, експертизу та можливості для нетворкінгу, що дозволяє стартапам масштабуватися та розширюватися на глобальному рівні. Стійкість українського технологічного сектору, про що свідчить зростання експорту ІТ-послуг на 16% у 2022 році, приваблює як вітчизняних, так і міжнародних інвесторів. До 2025 року вартість української стартап-екосистеми прогнозується на рівні \$10 млрд, що свідчить про її динамічний розвиток і значний потенціал. ICO надають українським технологічним компаніям можливість швидко та ефективно залучати капітал, часто з меншими регуляторними перешкодами порівняно з традиційними методами фінансування. Така доступність для широкого кола інвесторів, включаючи роздрібних учасників, може призвести до значного потенціалу залучення коштів. Однак відсутність регуляторного нагляду за ICO також створює значні ризики, включаючи потенційні юридичні проблеми, вразливість до шахрайських дій та надзвичайну волатильність цін [6].

Первинні пропозиції монет (ICO) та пропозиції tokenів безпеки (STOs) стали інноваційними альтернативними методами фінансування для українських технологічних компаній у 2024 році. Ці підходи до

Таблиця 2

Вплив обмежень традиційної капіталізації на цифровий розвиток

Вплив	Обмеження традиційної капіталізації
Гальмує повне впровадження технологій	Недостатня цифрова інфраструктура
Уповільнює інновації та їх реалізацію	Нестача кваліфікованих кадрів
Обмежує доступ до фінансування цифрових проєктів	Фінансові обмеження
Збільшує ризики під час цифрової трансформації	Загрози кібербезпеки та порушення конфіденційності
Утруднює адаптацію до глобальних трендів	Застарілі економічні моделі

Джерело: побудовано автором з використанням [5]

збору коштів на основі блокчейну пропонують унікальні переваги та виклики, відображаючи еволюцію цифрових фінансів та стійкість українського технологічного сектору в умовах постійних викликів. З іншого боку, STOs пропонують більш безпечний і регульований підхід до збору коштів на основі блокчейну. Випускаючи цифрові токени, які представляють право власності на реальні активи, STOs поєднують переваги традиційних цінних паперів з технологією блокчейн. Цей метод забезпечує кращий захист інвесторів, прозорість і відповідність правовим нормам, що робить його особливо привабливим для проектів, пов'язаних з токенами, забезпеченими активами, і привабливим для акредитованих та інституційних інвесторів.

До 2030 року прогнозована вартість ринку токенизованих цінних паперів складе \$301 млрд, що підкреслює зростаючий потенціал STOs.

Незважаючи на свої переваги, як ICO, так і STOs несуть значні ризики для українських технологічних компаній. Мінливий регуляторний ландшафт створює виклик, оскільки компанії повинні орієнтуватися в складній і часто нечіткій законодавчій базі. Технічні ризики, зокрема вразливості системи безпеки та помилки смарт-контрактів, можуть поставити під загрозу проекти та кошти інвесторів. Крім того, волатильність криптовалют і потенціал для маніпулювання ринком створюють додаткові рівні фінансових ризиків.

Для українських технологічних компаній у 2025 році вибір між ICO та STOs, буде залежати від різних факторів, зокрема від характеру проекту, цільових інвесторів та толерантності до ризику. У той час як ICO може запропонувати швидший доступ до капіталу, STOs забезпечує більш структурований і відповідний вимогам підхід. Оскільки українська технологічна екосистема продовжує процвітати, особливо в таких секторах, як фінтех, штучний інтелект та блокчейн, ці методи фінансування надають компаніям можливість залучити інтерес світових інвесторів та підтримати зростання цифрової економіки країни, незважаючи на виклики, пов'язані з роботою в складному економічному середовищі [7].

Станом на 2024 рік український уряд реалізував низку ініціатив та стимулював державно-приватне партнерство (PPPs) для прискорення зростання цифрової економіки. Ці зусилля мали вирішальне значення для позиціонування України як лідера в галузі цифровізації, незважаючи на поточні виклики. Зосередженість уряду на цифровій трансформації не лише підвищила економічну стійкість, а й залучила значні інвестиції, перетворивши Україну на головний цифровий хаб у Східній Європі [8].

Наріжним каменем цифрової стратегії України є «Концепція розвитку цифрової економіки та сус-

пільства України», яка спочатку була запущена на 2018–2020 роки, а потім продовжена. Цей комплексний план спрямований на стимулювання економічного зростання, розвиток цифрової інфраструктури, подолання цифрового розриву та створення нових можливостей у цифрових галузях. Створення Міністерства цифрової трансформації у 2019 році відіграло важливу роль у координації цих зусиль та забезпеченні цифрових прав і доступу до широкосмугового інтернету. Зростання експорту ІТ у 2022 році на 16%, що демонструє стійкість і значимість цифрового сектору.

Державно-приватне партнерство відіграло ключову роль у розвитку цифрової економіки України. Ця співпраця сприяла реалізації масштабних проектів з модернізації, зокрема цифрової інфраструктури. Прикладом такого підходу є створення «Дія Сіті» – спеціального правового та податкового режиму для ІТ-компаній. Він спрямований на залучення інвестицій, заохочення інновацій та залучення кваліфікованих працівників, що, за прогнозами, збільшить доходи ІТ-галузі з \$6 млрд до \$16,5 млрд протягом п'яти років.

Стратегія інноваційного цифрового розвитку WINWIN до 2030 року є важливою нещодавною ініціативою, спрямованою на позиціонування України як регіонального лідера в галузі інновацій в межах Європейського Союзу. Вона зосереджена на створенні сприятливих умов для бізнесу та стартапів у таких пріоритетних секторах, як DefenseTech, MedTech, EdTech та AI. Ця стратегія передбачає створення центрів передового досвіду WINWIN для стимулювання інновацій у кожному пріоритетному секторі [9].

Щоб підтримати ці ініціативи, уряд інвестує в дослідження та розробки, зміцнює освітні установи та сприяє розвитку конкурентоспроможних інновацій. Діяльність з цифрової трансформації (ДЦТ), програма вартістю 150 мільйонів доларів США, що фінансується міжнародними партнерами, посилює цифрові можливості України в різних секторах. Ці зусилля доповнюються програмами з підвищення цифрової грамотності населення та підтримки цифровізації SME, хоча залишаються проблеми з подоланням розриву у впровадженні цифрових технологій між великими компаніями та SMEs. Децентралізовані фінанси (DeFi) стають трансформаційною силою в цифровій економіці України, пропонуючи інноваційні можливості капіталізації для бізнесу. Використовуючи технологію блокчейн, DeFi надає фінансові послуги без традиційних посередників, підвищуючи доступність, прозорість та ефективність. Цей зсув особливо важливий для українського цифрового бізнесу, оскільки він відкриває нові можливості для фінансування та фінансових операцій у країні, яка

прагне до економічної стійкості та технологічного прогресу. Притік криптовалют на децентралізовані біржі (DEX) в Україні зріс на 160%, що вказує на стрімке впровадження DeFi-технологій. Сучасні рішення DeFi, що використовуються українським цифровим бізнесом, включають смарт-контракти, децентралізовані біржі (DEX) та різні протоколи DeFi. Ці інструменти дають змогу ефективно здійснювати пірингові транзакції, кредитування та запозичення, виробувати врожайність та забезпечувати ліквідність. Впровадження популярних криптовалют, таких як Bitcoin, Ethereum, Solana та Polkadot, сприяло розвитку цих сервісів, пропонуючи масштабованість та високу швидкість транзакцій, що має вирішальне значення для децентралізованих додатків.

Майбутні перспективи DeFi в Україні є багатообіцяючими, з потенційними інноваціями, які можуть принести значну користь цифровому бізнесу. У міру розвитку DeFi ми можемо очікувати на появу більш досконалих інструментів управління ризиками в ланцюжку та інфраструктури інституційного рівня. Ця еволюція може призвести до підвищення ефективності та безпеки капіталу в кредитних та інвестиційних фондах, що надають кредити DeFi, забезпечуючи український бізнес більш надійними фінансовими інструментами.

Однак зростання DeFi-індустрії також створює певні виклики. Регуляторна невизначеність та потенційні ризики для фінансової стабільності, особливо через технологічні шоки та шоки ліквідності, потребують ретельного розгляду. Український уряд активно працює над тим, щоб інтегрувати DeFi-індустрію в нормативно-правову базу, яка відповідає міжнародним стандартам, таким як регулювання ринків криптоактивів ЄС (MiCA). Такий підхід має на меті збалансувати інновації зі стабільністю, що потенційно призведе до співіснування централізованої та децентралізованої фінансових моделей.

У перспективі інтеграція рішень DeFi з більш широкими ініціативами України в галузі цифрової економіки, такими як проект Національного банку України «Електронна гривня», може створити унікальну екосистему, що поєднує переваги як централізованих, так і децентралізованих фінансів. Така конвергенція може позиціонувати Україну як конкурентоспроможного гравця у світовій цифровій економіці, залучаючи іноземні інвестиції та сприяючи розвитку динамічної стартап-екосистеми. Оскільки DeFi продовжує розвиватися, він пропонує українському цифровому бізнесу безпрецедентні можливості для капіталізації, фінансової інклюзії та доступу до світових ринків [5].

Міжнародні партнерства та прямі іноземні інвестиції (ПІІ) відіграють ключову роль у капіталізації

та розвитку цифрової економіки України, особливо в останні роки. Незважаючи на поточні виклики, ця співпраця зробила значний внесок у вихід України на лідируючі позиції в галузі цифровізації та становлення її як ключового цифрового хабу в Східній Європі.

Річна вартість українського ІТ-експорту становить 7 мільярдів доларів США, що підкреслює динамічне зростання галузі та її привабливість для іноземних інвесторів. Кілька успішних міжнародних проектів сприяли розвитку цифрової економіки України. Ініціатива «Розбудова цифрового потенціалу для відновлення в Україні», очолювана Ліверпульським університетом (University of Liverpool), посилила зв'язки у сфері цифрових досліджень між Великою Британією та Україною, сприяючи співпраці у таких важливих сферах, як кібербезпека та верифікація програмного забезпечення. Естонська Академія електронного урядування (Estonia's e-Governance Academy), відіграла важливу роль у впровадженні цифрових технологій в Україні, включаючи розробку мобільного додатку «Дія», яким зараз користуються майже 20 мільйонів українців. Тенденції прямих іноземних інвестицій у цифрову економіку України продемонстрували неабияку стійкість і зростання. Незважаючи на війну, ІТ-індустрія продемонструвала зростання експорту на 23% у першій половині 2022 року порівняно з аналогічним періодом 2021 року. Міжнародні фінансові установи та фонди прямих інвестицій, такі як Horizon Capital Growth Fund IV та Western NIS Enterprise Fund, активно інвестують в український технологічний сектор, зосереджуючись на технологічних компаніях та стартапах з невеликими активами, орієнтованих на експорт [10] (рис. 1).

Європейський Союз розпочав ініціативи з мобілізації приватних інвестицій ЄС у критично важливі сфери, включаючи цифрову трансформацію, в рамках Програми для України обсягом 50 мільярдів євро. Ці зусилля спрямовані на те, щоб з'єднати бізнес ЄС з відповідними інвестиційними проектами в Україні, зосередившись на зміцненні цифрової інфраструктури та стимулюванні інновацій у різних секторах.

Така міжнародна співпраця та прямі іноземні інвестиції не лише допомогли зберегти стабільність цифрового сектору України у складні часи, а й створили передумови для його значного зростання в майбутньому. Прогнози показують, що доходи ІТ-сектору можуть зрости з \$6 млрд до \$16,5 млрд протягом наступних п'яти років. Інтеграція цифрової економіки України із західними ринками через ці партнерства забезпечує доступ до критично важливого капіталу, глобального досвіду та розгалужених мереж, що має вирішальне значення для масшта-

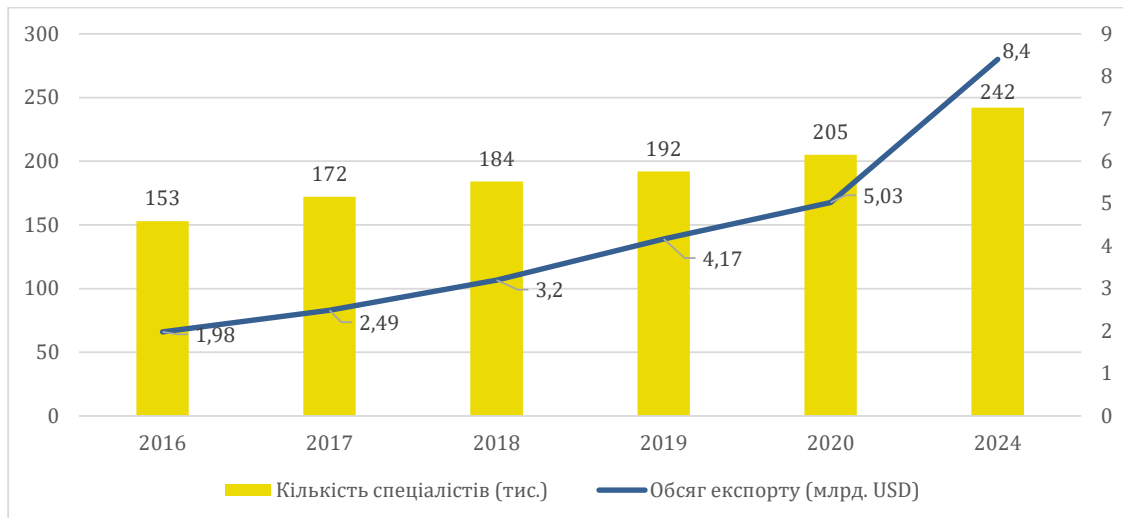

Рис. 1. Ринок ІТ-послуг в Україні: Обсяг експорту та кадровий резерв

Джерело: складено автором за [7]

бування операцій та відповідності стандартам ЄС. Оскільки Україна продовжує приводити свою цифрову інфраструктуру у відповідність до стандартів ЄС та зміцнювати свій цифровий потенціал, ця міжнародна співпраця відіграватиме життєво важливу роль у стимулюванні інновацій, модернізації економіки та післявоєнному відновленні [11].

Хоча цифрова економіка України демонструє багатообіцяюче зростання, реалізація стратегій інноваційної капіталізації стикається зі значними викликами та ризиками в регуляторній, технологічній та ринковій сферах. Ці перешкоди зумовлені унікальним становищем країни як нового цифрового хабу в умовах конфлікту, що триває, та швидких технологічних змін.

На регуляторному фронті Україна стикається з частими та непередбачуваними змінами в законодавстві, що особливо впливають на фінансові операції, оподаткування та військову політику. Це створює нестабільне бізнес-середовище, що ускладнює розробку довгострокових стратегій для компаній. Необхідність балансувати між гнучкістю цифрового регулювання та надійними заходами кібербезпеки ще більше ускладнює регуляторний ландшафт. Крім того, існуючі обмеження на створення нових інвестиційних фондів та ліміти на концентрацію капіталу перешкоджають зростанню цифрового сектору.

Технологічний прогрес, стимулюючи інновації, також створює проблеми. Конфлікт, що триває, призвів до значної шкоди цифровій інфраструктурі: зруйновано понад 4000 телекомунікаційних станцій та 60000 кілометрів оптоволоконних інтернет-ліній. Інтеграція передових технологій, таких як блокчейн і штучний інтелект, створює складнощі в оподаткуванні та дотриманні нормативних вимог. Крім того, існує нагальна потреба в підвищенні цифрової

компетентності населення, щоб повною мірою скористатися цими технологічними досягненнями. До 2020 року 24,9% загального обсягу торгівлі в Україні здійснюватиметься через електронну комерцію, що значно більше порівняно з 7,2% у 2014 році, підкреслюючи стрімкий процес цифрової трансформації.

Ризики, пов'язані з ринком, створюють значні виклики для стратегій інноваційної капіталізації. Відтік висококваліфікованих ІТ-працівників до більш стабільних країн загрожує «відтоком мізків», що потенційно може підірвати зростання сектору. Високі інвестиційні ризики, недостатній захист прав інтелектуальної власності та недосконалість систем захисту персональних даних ускладнюють інвестиційний ландшафт. Покладання на міжнародні рейтинги для оцінки готовності цифрової інфраструктури може не повною мірою враховувати місцевий контекст, що може призвести до потенційних перекосів у реалізації стратегії. Незважаючи на ці виклики, Україна продовжує робити успіхи у своїй цифровій економіці. Такі ініціативи, як проєкт «Дія Сіті» та розширення цифрових послуг через екосистему «Дія», демонструють відданість уряду створенню сприятливого середовища для цифрового бізнесу. Інтеграція таких технологій, як блокчейн та штучний інтелект, у державні послуги підвищує їхню ефективність та прозорість. Однак, щоб повною мірою скористатися перевагами цих інновацій, Україна повинна вирішити виявлені проблеми шляхом подальшого вдосконалення нормативно-правової бази, інвестицій у цифрову інфраструктуру та освіту, а також розробки надійних заходів кібербезпеки. Баланс між інноваціями та пом'якшенням ризиків матиме вирішальне значення для сталого зростання цифрової економіки України (рис. 2).

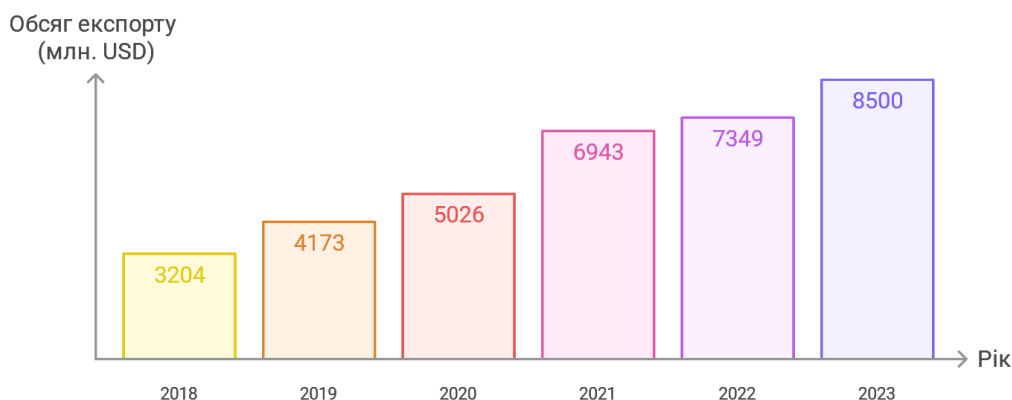

Рис. 2. Динаміка експорту ІТ-сектору (2018–2023)

Джерело: складено автором за [8]

Цифрова економіка України використовує кілька інноваційних підходів до капіталізації, використовуючи технологічні досягнення та політичні ініціативи для стимулювання зростання та конкурентоспроможності. Ці стратегії охоплюють різні сектори та передбачають зусилля як уряду, так і приватного сектору, спрямовані на створення потужної цифрової екосистеми.

Для українського цифрового бізнесу реалізація ефективних стратегій капіталізації передбачає багатогранний підхід. Пріоритетність цифрової трансформації має вирішальне значення з акцентом на операційну ефективність за рахунок інтеграції технологій. Компанії повинні використовувати досягнення в галузі штучного інтелекту, великих даних та Інтернету речей для вдосконалення процесів і створення інноваційних цифрових продуктів. Впровадження клієнтоорієнтованих моделей та інвестицій в гіперперсоналізацію можуть значно підвищити конкурентоспроможність. До 2025 року прогнозований обсяг прямих інвестицій у цифрову трансформацію складе 8,5 трлн доларів США, із

середньорічним темпом зростання 19% починаючи з 2020 р. [12].

Висновки. Дослідження показало, що інноваційні підходи до стратегій капіталізації, зокрема використання блокчейн-технологій, децентралізованих фінансів (DeFi) та венчурного капіталу, є вирішальними для розвитку цифрової економіки України. Реалізація цих механізмів сприятиме залученню додаткових інвестицій, підвищенню конкурентоспроможності ІТ-сектору та забезпеченню стабільного економічного зростання. Проте для успішної реалізації цих стратегій потрібно подолати такі перешкоди, як недостатня цифрова інфраструктура, нестача кваліфікованих кадрів та нестабільність регуляторного середовища. Наступні дослідження можуть бути зосереджені на створенні комплексних моделей інтеграції блокчейн-технологій у державні та корпоративні процеси, а також на вивченні впливу штучного інтелекту (AI) та інтернету речей (IoT) на стратегії капіталізації. Важливим напрямком також є аналіз міжнародного досвіду впровадження цифрових інновацій для адаптації найкращих практик до умов України.

Список літератури:

1. Кортес Дж., Родрігез Ф. Теорія цифрових економік. *Journal of Economic Studies*. 2020. № 12. С. 56–64.
2. Коваленко С. І. Вплив інформаційних технологій на продуктивність економіки України. *Економічний вісник*. 2019. № 12. С. 34–40.
3. Лук'яненко Д. І., Лук'яненко О. О., Дорошенко О. М. Імплементация парадигмы экономики знаний у стратегії національного економічного розвитку. *Міжнародна економічна політика*. 2013. № 19. С. 5–26.
4. Position paper on Ukraine Digital Policy. *Strona główna – ZPP*. URL: <https://zpp.net.pl/wp-content/uploads/2024/06/Position-paper-on-Ukraine-Digital-Policy.pdf> (дата звернення: 21.01.2025).
5. Digital Economy of Ukraine: Key Development Factors. *VoxUkraine* | «Вокс Україна» – більше ніж найкраща аналітика про Україну. URL: <https://voxukraine.org/en/digital-economy-of-ukraine-key-development-factors> (дата звернення: 21.01.2025).
6. Ukrainian startups in 2024: key investments, launches, and expansions. *AIN – Tech, Startups & Investments News*. URL: <https://en.ain.ua/2025/01/17/ukrainian-startups-in-2024/> (дата звернення: 21.01.2025).
7. Key Differences Between ICO and STO You Can't Ignore. *Blockchain Technology, Mobility, AI and IoT Development Company USA, Canada*. URL: <https://www.solulab.com/ico-vs-sto/> (дата звернення: 21.01.2025).
8. Ukraine: Digital government is central to resilience. *Brookings*. URL: <https://www.brookings.edu/articles/ukraine-digital-government-is-central-to-resilience/> (дата звернення: 21.01.2025).

9. Ukraine Digital Transformation Activity. *Eurasia Foundation*. URL: <https://www.eurasia.org/project/digital-transformation-activity-en/> (дата звернення: 21.01.2025).
10. Bondar K. The Untapped Market for Impact Investing in Ukraine. CSIS. *Center for Strategic and International Studies*. <https://www.csis.org/analysis/untapped-market-impact-investing-ukraine> (дата звернення: 21.01.2025).
11. Ukrainian IT Sector: Prospering Against the Odds. Market Overview by Intetics. *The American Chamber of Commerce in Ukraine*. URL: <https://chamber.ua/news/ukrainian-it-sector-prospering-against-the-odds-market-overview-by-intetics/> (дата звернення: 21.01.2025).
12. Top 10 Digital Transformation Trends for 2025 and Further Top 10 Digital Transformation Trends for 2025 and Further. *Veritis: Transcend with Digital Agility*. URL: <https://www.veritis.com/blog/top-10-digital-transformation-trends/> (дата звернення: 21.01.2025).

References:

1. Cortez, J., & Rodriguez, F. (2020). Theory of digital economies. *Journal of Economic Studies*, 12, 56–64.
2. Kovalenko, S. I. (2019). The impact of information technologies on the productivity of the Ukrainian economy. *Ekonomichnyi Visnyk*, 12, 34–40.
3. Lukyanenko, D. I., Lukyanenko, O. O., & Doroshenko, O. M. (2013). Implementation of the knowledge economy paradigm in the national economic development strategy. *Mizhnarodna Ekonomichna Polityka*, 19, 5–26.
4. Union of Entrepreneurs and Employers (ZPP). (2024). *Position paper on Ukraine digital policy*. Retrieved January 21, 2025, from <https://zpp.net.pl/wp-content/uploads/2024/06/Position-paper-on-Ukraine-Digital-Policy.pdf>
5. VoxUkraine. (n.d.). *Digital economy of Ukraine: Key development factors*. Retrieved January 21, 2025, from <https://voxukraine.org/en/digital-economy-of-ukraine-key-development-factors>
6. AIN. (2025, January 17). *Ukrainian startups in 2024: Key investments, launches, and expansions*. Retrieved January 21, 2025, from <https://en.ain.ua/2025/01/17/ukrainian-startups-in-2024/>
7. SoluLab. (n.d.). *Key differences between ICO and STO you can't ignore*. Retrieved January 21, 2025, from <https://www.solulab.com/ico-vs-sto/>
8. Brookings. (n.d.). *Ukraine: Digital government is central to resilience*. Retrieved January 21, 2025, from <https://www.brookings.edu/articles/ukraine-digital-government-is-central-to-resilience/>
9. Eurasia Foundation. (n.d.). *Ukraine digital transformation activity*. Retrieved January 21, 2025, from <https://www.eurasia.org/project/digital-transformation-activity-en/>
10. Bondar, K. (n.d.). *The untapped market for impact investing in Ukraine*. Center for Strategic and International Studies. Retrieved January 21, 2025, from <https://www.csis.org/analysis/untapped-market-impact-investing-ukraine>
11. American Chamber of Commerce in Ukraine. (n.d.). *Ukrainian IT sector: Prospering against the odds. Market overview by Intetics*. Retrieved January 21, 2025, from <https://chamber.ua/news/ukrainian-it-sector-prospering-against-the-odds-market-overview-by-intetics/>
12. Veritis. (n.d.). *Top 10 digital transformation trends for 2025 and further*. Retrieved January 21, 2025, from <https://www.veritis.com/blog/top-10-digital-transformation-trends/>